

CELDÖMÖNKI HIRLAP

==POLITIKAI-TÁRSADALMI-ÉS-SZÉPIRODALMI-HETLAP==

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Celdömök, gróf Széchenyi-utca 12.
Telefon: 56. Csekkszám 17.258.

Feloldás szerkesztő:
NAGY IMRE

Előfizetési árak:
1 évre 6, ½ évre 3, ¼ évre 150 Ft.
Megjelenik minden szombaton.

**Miért írtam az elcsúszott napokról:
MŰVELTEK HÜTLENSÉGE**

Sajnos, nem szólam, hanem komor ítélettel terhés szomorú tény, hogy népünk művelése és nevelése az Árpádok korával lezáródott. Egyetemes szándékú, tudatos és nagyvonalú népművelés az országépítő Árpádok mérész tervének akaratos valószínűsítése óta nem volt. Körülmények nehézsége mellett is tömegek átfogása felé kinyúló népművelést utóljára ógk vezették. A szerzetesrendek, melyeket egymástólan telepítettek be és nagy kiváltságokkal láttak el, nemcsak ígét hirdettek, a káptalani és plebániális iskolák, melyeket kemény törvények kényzserre tartott, nemcsak betűtést és számolást tanítottak, hanem a földművelés, ipar, művészet fogásainak ismertetésével az élet- és népfenntartás durva és primitív formái helyett megmutatták a könnyebb, szebb, emberibb élet útjait.

Történelmi végzet, utóbb a nálunk torzulatban jelentkező korszellem rövidlátása húzotta le a haladás szekeréről. Történelmi sorsunk arra ítélt, hogy testünkkel világerők ütközését fogjuk fel és egy felévezredes szakaszon át idegen szándékok igtáját vonjuk. A hozzáánk csökölten érkezett hangos szabadságvégűség pedig sürű jelszavaival csak felszínen dolgozott, az igazi kultúrával sem mélységen, sem szélességen nem vette társadalomunk rétegeit megmunkálás alá. Az Egyházat elgáncsolta s az őt elmenő iskolája beerte a beutalt gyermekek néhány évfolyamának nevelésével, a falai közül kibocsátottaknak többet nem nézett utána. A középiskola pedig környékéről, a népi talajból felzárva elsősorban a tehetségeket, hozzásegítette egy felsőbb, zárt réteg előnyösebb életéhez azért, hogy a néphez többé igazi együttréssel, segítők százekkal ne térjenek vissza soha. Nálunk nyersebben következett be, mint

másutt, hogy az életmód, műveltség, érzés és gondolkodás különbözősége és nagy távol-sága miatt ugyanannak a nép-

nek kebelében külön népek keletkeztek, amelyek sokszor nemcsak egymás fájalmát, de még egymás nyelvést sem értik meg.

MUNKÁSSZEMMEL

Féltrenevelték szemléletünket

Tennivalóink közül legelőbb feladatunk ma az új nemzedék, a dolgozó osztályok igazi nevelése. Bármenyre is különös, de a munkásság nevelése nem a magyarországi, létezését szolgálta... Kérdés az eleni dolgozóktól a legelőbb azok színtérszerűsége, mindentől átköszködésére, sőt osztályszemléltre nevelnek bennünket. Sőt: ha a magyar élet reális felismerése a fontos, hanem csak a kásziszellem. Tanoknyevünkben olyan jámbor költő írtakról Petőfi azáltal magyarországból, hogy szemének is deállne. Ugyanakkor pelikiák pártjaink már egyszerűs kerültségéből világotforradalmárra avatták. Magasabb iskolai képzelteté nekől igy kell a munkásnak feléveztetnie, mire megismeri az igazi Petőfit, az egészét. Azért mondón, hogy az igazi Petőfi, mert harmonizátor éves koromig Petőfi csak darabban ismerem. Mindig aint fogott, hogy az előző a politikai életem melyik oldalhoz tartozott. Ha jobboldali volt, akkor a költő jobboldali-mutatta. Ha baloldali, akkor a fordítottját.

Majdemon hasonlókép járom Aty- val is. Noha aia a kassziszalma már jóval nehezebb, Petőfiől abban kil- jonbózik, hogy ő a magyarországi lelki folszabadságról hozta a nemzeti szabadság színtérségé mellé: Banne a kelet hagyomány és a nyugati szellem tanakozott. Szaz új idők dalával valóban mélyen azant a magyar agaron. Nem csoda, ha a portyájt felő Csalmadai ezaki is szembe- rült.

Ennek ellenére mondhatjuk, hogy a tömegek ma sem ismernek eléggé Aty: De nem is ismerhet- lyen nevészé foylón. Közposztá- lyunk pedig pánsúlyú gondoskodás, s magyarországi idegen-ségek miatt sem valhatja magát. Nem váll- sítja azért sem, mert Aty több volt, mint költő: szem, aki magyar szem- léletet és önművelést teremtett. Ebben a legnagyobb az első Magyarorszá- gon. Mégis ismereti buszna, de a sir- nem az őre hanem az ország, lell. De József Attila sem jart külön- ben, min Petőfi vagy Aty. Ő róla harmonizátor baloldali-mutató. Ke- sebb személyesen is megismerem- tem, de akkor már ugyvalamit vi-

har volt körülötte, mint ma a népi írók körül. A Népszavék jobboldali- nak tartottak, a jobboldaliak pe- dig baloldaliak, Eöször csak folsze- gűsséssel folyt a rögmarás, hogy: "József Attila nem kollektívizm, ha- nem egyéniségű. Igy mondták, a cikket is ezt sugalmazták, mi el- hültük. Magam is négy elemi szék- tettem. Idomai ismeretem akkor még Upton Sinclair, "Kulató és Gorki-műve"-tével kezdődött és Gorki- "Anyja", volt végződtek. A másik lé- borban többen voltak. Azok lékölt- öznek valhatták megköté. A szerve- zett, a szűt voltak volt. Nekik adunk igazat". Tudalanságunkkal vissza- éke igy intézték el József Attilát, a magyar munkásság tudatos köllőjét. Ő mindent tisztán láthatja, mert ez- nek ellensúlyozására tartott valók személyes kapcsolatok. Reális szem- lélete akart nevelni bennünket, de az ellenzáró átokkal, kiközösítéssel fenyegetőztött. Mas okok miatt is, ez a mállkozások elmaradtak. Ha közöllnek valamelyik föllekesze- nyosan mesélte, hogy "...Főszerep- sőt lelt egyetlen hűm néllő!..." Fo- nák helyzet, de nem tehetet mást, mint amit lell. A Nép xó szerkesz- tését is hába vállalta, ha a főszer- vőt köcska szírára csak a sarog- jaban juttott helyre.

Ha vélt el azóia s mi, akik itt maradtunk, most minden indulat néllő készült fel a kérdést. Vajon no vannak József Attila ellenérei? Hó vannak azok a profánok, kik fé- lyvilágú ígérték akkor nekem? Nyil- váváno: mindentől, ahol polgári jóletet lehet teremteni. Szírákra az a kis kirándítás csak: mitó ka- tad volt. Améni József Attila siet- tet, a munkásság nitel és verjék- tet, ismételt. S mit kapunk ez-ért? Azért? Azt amit a felszengedett ember érez feltebédésé pillanatszá- csmórr. Nem személyeskedő ste- nyak, de egyszerű előbb, vagy több tudomásu lell, venni, hogy vannak már munkások az őzemekben, a gyárakban, akik kidőltek a harmón- csa éves romantizálásból. Beantottak nem lehet többé gyermekrutába bujni. Sem bajcsinos játsszan va- lánk. Egyms között éveket észölt- usztalunk: sőt a fogalmakat, ami- tek mindig letebédésé ellőltek. On-

magunk állunk arra rá, ha élni aka- rnak, akkor vállalni kel az egész magyar multat: Dóza mellé Zipo- lyát is, mert csak igy, ezzel egész annak a bornak a történetet.

Sokig éltünk abban a ferdé bi- szemben is, hogy a csassa társada- lom-szemlélet a tudományok egé- sze és teleje. Hóított a marxizmus is csak annyiban szolgált a dolgoz- zók érdekeit, amennyiben a fejlődés vonalába esett. De ebből az is nyilván- váváno, hogy már Marx előtt is étek gondolkodók, még utána is. Tehát a marxizmus sem a tudomá- nyok teleje, hanem része, mint mind- dem fizikai, vagy szellemi terének az embernek. Minden ezme idővel megkopit, változik a fejlődés örök mozgása miatt, mert az élet új hely- zetet teremti. Sánte igazsádkodik ben- nem a felelet arra a kérdésnek, hogy mi él önkök? Egyértelen az, ami a nepek teletében az: a népi gondol- lat, szant ellenér, hogy minden kők népeknek mára-más a célja.

Nálunk sokan szeretnek nyugatra blyakozni, ha valamit folygarna akarnak ellátzni. Igyan é, de nyu- gaton a polgárosodás más korakban és más körülmények körül folyt le. Széchenyi ípartervett elő- sorban idegenek szíllták meg, ide- gen érdekeltek. Igy a kialakuló mun- kásság már az ipar kezdetén kény- telen volt a fejlettebb nyugat mun- kásmozgalmát leművelni, keresz- sítterrel és eredményel.

Természetesen a munkásság kö- szölt sem mindenki látja ezt. De ezen sem is lehet csodálkozni, mert a munkásság nevelését táboronok helyett frájterok vezetik. Ezekkel s magasabb erkölcsi szempont ve- zérl, hanem az osztályos... ellent- vak gyólatot és a fajl sziáram. Nem a part hivatalos tenezőzt értem ainta, hisz azok a mindenkori kor- mányok léb kizsárgólói voltak. Ér- tem a színtalok mögött bujjákot, hisz a part és a Népszava mögött névelési buszónak meg. Ezek a munkásság fogadatul proklamál, hirdetésűknek, szeszszárasozások, tömegmozgalmak ismerők öket: máv- szék állókta nitel. Világdréttel, feltelegszék csak akkor tölök be igaz- san, ha két-három hasabos cikkben a népi iudik ellent izmadhatnak.

Nem tudok elképzelni, hogy a Népszava szerkesztőségének csak lelkemegérés lenne a feladata. De ha nem az, akkor viszont miért ragaszkodnak egy görögön a letca- szai polgárosok, mikor a magyar- szék legelőbbi mudozor vállát a munkássággal való közöségét. Ver- res Péter, Nagy István és Darvas József ezaki világot fenyi vetnek a part régtörtérete: tudjuk vá- léss néllő is.

Árval József bórpari munkás,

ÁRPÁD.

Erre a névre többször melegezzel dobban meg az egyszerű magyar ember sive. Valami rendkívüli egyéniséget érte megőzte. S a módjában van történekekönyvek olvasása, továbban nagy családokra. Általán, többet is vár Árpádól, mint amit kap.

Magam is olvastam történekekönyvet, amelyik azzal vesződik, hogy Árpád nemzeti kisebb egyéniség volt, mint Állila vagy az avarok Batján nevű királyai vagy akár a tátarjárás nagy vezére Batu kan. De én is ugy vagyok az ilyen irásokkal, mint az egyszerű, létre nem vezetett magyar népi lélek. Mélyvégsően megbőrlátározom rajuk. De talán annyira előbbre is vagyok, hogy a megbőrlátározom jogoságáról is tudok beszélni.

Állitok azt, hogy ha valakit éri méltatlan elbánás saját népe részéről a magyar földön az utókor részéről nemzeti legnagyobb írái közül, Árpádót érte legelőszörban. Erre a létén nyelvein ír krónikáinkban csak úgy, mint abban, hogy a róla még a krónikák fejlegyézése szerint is elő hagyománytis eifeltek később maga a nemzet is.

Amikor a krónikák keletkeztek, Nagyországban egészen más világ volt, mint amikor Árpád a nemzeti hazát adta. Itt akkor már régén a királyi nemzeti egyéni szolgálók kért folytak a birtokdómányországok. Az ország maga az oligarchia és a fogságváltozó országa lett. S ez az ország, legalább is ennek vezető rétege nem is tudta már megérteni Árpád igazi nagyságát. Pedig, ha az igazi Árpádost csak a legkedőbb talán meg a történelmi fejlegyészés mölött, akkor is csodálatos nagyságot egyéniség állt ének.

Mit is tudunk róla? Almos fia. A török törvény szerint azóta hallta volna lenne a Magyar vagy magyar (bár az is lehet, hogy magyar!) törzsek a feje. Be a honfoglalás megelőző évek egyikében vagy egyvalószínűleg letelepedés emeltek a törzsek föl. Alkotmányt változtattak érte. A törzsek vérszerződést kötnek érte és az údteleket. Árpád élt, de nem állt akkor. S nemcsak neki, utódaiknak is letekint a törzsek és a nemzet a fejedelmi mőtélősséget. Sehol a legkisebb utalás vagy eljellet meglegyészés nincsen róla, hogy Árpád maga akar volna fejedelmémmé lenni. A nép és a törzsek fejének lelkéből tört ki elemi érvel: „Te több vagy nekünk mindenkinek.” S miért? Erre a mérték sok felelettel adós a mult. Nem volt elég ok erre, hogy legtekintésesebb, sőt az sem, hogy legtekintésesebb volt a vezérek családjaiban. Valószínűtlen volna népe benne idegenlelmes föverést is, akkor is megbőrlátározni volna neki ezt a földet. De én ugy értem, Árpádban a magyar nép a magyar jövődőt biztosítani látta. S annyira lenyugozó egyéniségnek nézi, hogy a nemzeti ösztön természetis erjevel reá helyezi az egész magyar jövőt. Tesez ezt fanatikus lelkesedéssel. Nem, mert kényesülők rá, nem is csak azért, mert bizalmas, reménykedés van Árpádban. Több van itt. Ennek a nemzetnek híre van Árpádban. Aki ezt a hitet nem látja, az éppen azt látja Árpádban, amit előtzi az egész eddigi magyar történelem legnagyobb alakja.

Csofodlatozon ugyen vezet. A Vercseli csatáról az Ádnyázi 806-ban és a rákövetkező néhány évben számos helyen ugy egyszerre és egymástól függetlenül tördjéle segített az általa szerzett honr földén. S mire

Európa fölésszél, pár év alatt a magyar írt az úr. Hogy kiknek volt itt országa akkor, erre a fejlegyészés bizony nagy őssze-visszaszában adják a feleletet. Egy morva és egy bojár ország vehető csak egészen bizonyosra. De a kététegen, hogy a főleg számos helyen egyenesen sűrűn lakott föld volt. Ha a hódító háború néhány rövid éve az itt talált lakosokból sok áldozati kívánt is, az történelmi tény, hogy Árpád az itt maradó idegeneknek, a gazdát cserélő föld népéhez jóindulatú volt és méltányos. Ez az illuzerátó nép rendkívüli végeyes volt. A magyarok rokonságát örökös a lenyegző rokonságban évek is lehetnek közölt. A hun és avar hódítás annyit kellett néptörést borít be ide meg ottval. Erzet nem tudom a mesék világába utána pálmátlan tudósabb emeltek szokták azt, hogy Árpád és a népe Állila örökeiből jött. Állitól Árpádjól annyit föld sem lett el, mint Árpádól az első krónika megírásán. S kevesebb, mint Mátyás királytól naplajnkban. Az avar uraom pedig szinte Árpád szemelata szent már meg. Vegyük ehhez hozzá, hogy a törzsi szerveződés az elődök utszelében elő magyarság nemcsak számon tartotta, hanem felleg-pedig szinte valóságos tisztelőben reszesített őseit. Itt az volna a kevésbé érthető, ha nem tartotta volna számon az elmozult időkkel. Ma gyakori eszt, hogy valaki egy nagyszülője nevet szemlél megmondani. Ott az is lehetetlen lehetett, hogy valaki a nagyszülőjének nagyszülője felől is bizonytalansággal legyen. Árpád népe bizony sokkal többet tudott elődeikről. A kárpát alatti földhöz való kapcsolásról, mint azt már iatokról kezd ember elképzelés is tudna.

Hogy Árpád kisebb hadvezér volt Állitól? Meg vagyok győződve, ha akaria volna, Európában azt az országot foglalja el, amelyiket óhajtatna volna. Akinek seregei arra is képesek, hogy magának a honfoglalás első éveiben Óvasszországot dijak fergetgéltek, annak népe arra képes, hogy a honfoglalás után a porbomlott Európa homlokán (ismolozón, az Árpád én szemlém, hogy amon volt Állitól nagyobb, hogy a maga hadvezéris dicsőségéért nem adta föl a magyar jövődőt, egykoró idegen írók igen okos ferhómag jeltak Árpádól. Kiemeltek nagy mecsiket is. Nagy mecsiket is óvuralom keletit annak, hogy Árpád a jelennek, a saját elvárható mértékben dicsőségének eléje tegye a nemzetis jövődőt. Állitott azt, hogy a boics Árdád előtt a honok és Avarok példája szomorú tanulsággal állott. S nem akarta nemzetiségi szintén megvártni ezt az utat. Nemcsak Háborúja szervezte a népet, hanem a maga kezelti életre is.

Állimelgondolása egyenesen csodálható metto. Az ország sítópányját a Csepel szigetén teszi. A Dunánál veszi buzdalomban egyik legtekintésesebb síkterületének. Kitolja ennek határát a bécsi medencére is a sztetz hasznolg. Délen a Sava mocsarait a távol a szerb Dunas alatti hegység a hátrá. Keleten a Szeret völgye, a a Harsán-föld dombjag hátrá magyar település volt. En az u. n. egyszerű évs hátrá földjén a legelső magyar állás helyjén a sztetlyelölök tartom. Csak Tu nem a movatni akákbán, hanem hódkeretike Románia felé ketere az érdeke. Tehát nemcsak a Szeret felé, de moit metto is nagyszámú tan meg érdeke. Tehát nemcsak a Szeret felé, az ősi magyar élet buzdalomb, ha nem a Drávasó vármegye általi részlete is, melyet a romnokok is szent

magyar vármegyének hívtak. Árpád elgondolásában kétségtelenül benne van az Adria és Fekete tenger felé megkívánandó magyar domináns szerep. Ezért veszi természetesen azt is, hogy már a honfoglalás alatti írási felé is megmutassa erejét a 809-ik évben.

Az ország szétosztásában kétségtelenül az ő bölcsesége érvényesül. Jégyezük meg róla, hogy intézkedését sehol semmi rugódóssá nem fogadja sem a törzsiök, sem a nép részéről. Felületlentékly. Mindenki ellorogja róla, hogy a romelnéki el Pedig a maga nagyságát nem azaz szereti meg, hogy honfölvérmetana. Soba a magyar földön nem volt urakodók, aki annyira egy lett volna nemzetével, mint Árpád. Pedig azt is fejlegyézük róla, hogy népe áldomását jó kedvelő részestev. Egy év értem, meg vldám áldomását kőben is megmaradt annak, aki volt, egy nemzel, eszményhőptékek, rajongásig szereteli első emberének. Pedig itt a legnehezebb annak megmaradni.

Ujra meg ujra ahogy tértek vissza, Árpádban nemzelünk saját magának: a saját nagyságának megtesztelését látta. A tetest öljölt nemzeti eszmény. Nekünk is ezt kell látunk benne. S ba én töltem kérdék, ki uetted a legnagyobb magyar, nem mondhatok mást rá, mint hogy az, aki úgy megalapozta ezt a magyar hazát, hogy egy évezred annyit méltatlan királyi és méltatlan alnivalója sem tudta semmivé tenni. Ma a jövődőt magyarság újat keressék. Vissza az Árpád lételkébe: ez a jóvó dija. Árpád megalb 907-ben. Ott porladt el tán valahol Obuda mellett sírjában. De leltekén Élni kell! Élni kell a hitek is, hogy a nagy magyar jóvó úján csak Árpád és Árpád népének a nemzetei minden fölött látó bitével járhatunk.

Kovács István

HARCÉTERI NAPLÓMBOL

Moldán Dzsó hadnagy

Csilgosa volt az ég, és a hold méltan sejtett le rák. Fénye nem csillaghatól fegyverőndök, mert azt meg élle is rejtelkük. Itt ott egy-egy emberforma árnyék, melynek vonalát ugyon elmosdottak. Jól rejzőnek a hgyelők, halotti mozdulatlanságban simulnak a terephz. Lepém zajra érsenek, Állj ki vagy! Toti meg az éj csendjét és szinte ropog a karabély ligelylém kezében. Miatán a szabályos elgázítás megtörtént, közelebbudomk hozza. Mellettkék mint egy hányta igupli géppuskának. Ez a mi félmeles feyverék, a karabély csak óvndeimet szolgál a hgyelőkkel. Halgatlak, az előtűnik levő föltyé szegelyező nádasokból nádringó fűtye szall felénk. Ászulán ísmét csend. Tekintétként írt a nádasos és a rélen egy magyalat telé írnyúlt. Ott vannak előrséink, hozzájuk beozsaja Isák Pal lizedes géppuskás raja. Mindig nyugodt voltam, ha valamely felatúra Isák Pal önként jelentkezett.

Most egyszerre lény villant a magyalt felé. Ének rakélasza kezdődött mindkét részről. Először feletr, majd piros. Zöld rakélat röptennek a rége. Én olvasom a szűkek fejleletét. Tamad az orosz. Tu zserégti paraj, majd jóvalagógi harc felé támasztja. Ezenket dolgozót legelőbb géppuskának. Alig miit va viágorodni, a a tenyélőssé isle meg roppalaja mutatja messzről is, hogy honot próbálkók a ruz-

ki megközelelni bennünket.

A zaj egyre erősebb, az orosz feyverék-részteszegek a harcban. Halálmas orosz lövegek mozdulatlán vehetők ki a sítőrőlketben. Lassan tudnak előre jónni, Isák ütedes maga felétek a géppuskáink helyettesítés kivül mindenki lövegtőlára rendelt. Ö meg a megtesztelt hídgyér, ha jó edít lát, szavával hídi a hátrá követeli az acós-feketéket. Parancsot eszt, ha nem használja feyverék. Tekintke mindig a cölön piros. Feljőbből a távol biztosítva van, a géppuska stű isétén keresztül nem tud előre jónni az ellenség. Tűszórággal próbá phubítani az orosz, de az sem használ, az Isák-ráj erőben terja magát. Miatán rengeteg halottja van már az ellenségnek, kiért ballék. Itt a többi gépeink fázálalába ütöttek.

Nincs semmi baj egyelőre, mintha lemondott volna terveről a szűk.

Pillanatilgyi szűnet után, mintha a poklok összes ördöge elszabadult volna, olyan terültesűl kapunk az ellenséget, hogy a föld is égni: ászott. Annak s granatok robbanása közt zavatos hangok foszlányai veredettek. Az előkezítöl töl után ismét megmozdunk az orosz tömegök. A holter, mi előtűnik elhuzódók nagyjón megközeleltis lehetőségek szamarkja. A perem sztetig eljutnakak, minden baj nélkül. Ott viszott Isák géppuskájának iszében halomra dővekk egyasmára. Hagyóket aikat az orosz nulla Isák öccét. A kidőltek hejybe ubabb lövegek letnek, reszegen a volkólat, nem tördőve, hogy a mieinek ritkítják őket, jónnek, jónnek. Heveder heveder után után, jó doigok a gép, a táros, megazott heveder is viszi. Ebben a pillanában évs: ásvöltes hallatszik, egy granat becupp a gép közebe és azéviaga a géppuska ejet. Elhatagott. Isák felézet melőre és itajkozódik egy pilanag. De nem sok vesztegeni váro ideje van, mert Isák, hogy ártól van véte. A szétölt önkent mellett egyik doljára éppen egy órásszal harcolt. Az orosz kegránálatt akarja megemészten, de ez megelőző és ásuronyót ott metelőll beoldójsa. A ruszai elvagdók a földön, de nem adja fel a harcot, szedbe nyúl, hogy egy újabb kezigránattal agyon dobja névndőnkét. Ekor er oda Isák, ki egy jónnyarított dobassal eméiuga a tuszak. De egészen közel éretiek már a többi orosz egyetek is. Rönöveg közelednek a ket magyar felé, hogy azszélti feyvarsajnak. Isák nem veszt el létejeleitet, kegránát-narcolt után. Minden dobás díjas. Nyoc bever honon éle, a többi magyara tartott kézzel szabaja: „Nye rusz, nye rusz...” Isák fejlegyérre, hogy de tarta ügyemeteli, hogy teketen kórti vannak vére, valamint nem keletne: Isák meg odaszáll tázémszabados, megaboz veszi az őit kezesbenbe huzetelt kezigránátokba és megindul a gyűrű felé. A ruszai bratos a doigaban voltak uveget és más fejele, hogy legyek belőle. Isák mint a gép óvja Isák a gránátot. Az oroszok nem veszik iszlára must már a doigok, ki is tártartosa kezédeként. De ekkor bevez a kőszibe egy akógránat és ematja a szűk halálba a harcolókat. Isák a szűk halálba meg adóba után a szűk halálba és kezesnek a gyűrűből. Dicsé ember az a Pall, sokszor iszapaliamat raietemetéget. Jutamat írgisi kapta. Ma meg a nagy-csüt vitezégi cíem tulajdonosa.

A cseleddömölki MEP elnöki tanácsának értekezlete

A MEP elnöki tanácsa folyó hó 10-én tartotta párhelyiségében november havi értekezletét, amelyen megjelent Szabó Károly a kerület országgyűlési képviselője is. Kirchner Elek elnök üdvözlő szavai után a kerület képviselője értékes tájékoztatást nyújtott hosszabb beszéd keretében, úgy a kül-, mint a belpolitikai helyzetéről. Beszédjének végén azt a végső konkurziót vonta fel, hogy miután a háborúban álló ország hadserege a fronton 100 %-ig teljesíti kötelességét — a háború és vele együtt az ország jövője belső fronton dől el: a belsőfront felegyelmességén, kötelesség és áldozat vállalásán és nemzeti egységén. Épp azért nyomtatékosan felkérte és felhívta a párt valamennyi jelenlévő tagját, hogy a kötelesség teljesítésben és áldozat vállalásban mindennél előjárnának és mindent megtegyenek a belsőfront erősítésére és éberlen örködjenek a belsőfront szilárdságáért győngyösteni akaró bárhóronni jövő aknamunkával és megmozdítással szemben. A tanács azután különböző közérdekű helyi kérdésekkel foglalkozott.

Felhatározta, hogy Vasmegeye főispánjának a cseleddömölki kishizalok számára biztosított hízalási árpa és kukorica kiutalásáért köszönetét és halálját talmácsolja.

Rámutatott a Bajtársi Szolgálat fontosságára. A hadbavonultak családjainak határozottabb támogatására elhatározta, hogy felkéri újból a vagyonosabb adakozókat, hogy adományait a téli inségre való tekintettel önként jeleneljenek. Felkéri a főszozlabort, hogy a különböző belelépési díjjal összekapcsolt előadásoknál az engedély kiadásánál a Bajtársi Szolgálat előjaira való hozzájárulást biztosítsa.

A kerület-képviselője a házihelyekkel kapcsolatban felvilágosította a tanács tagjait, hogy a házihelyekért a közszeg által megkövetelt negyszázötvenkenti pengős belézés a törvény által megkivánt előfeltétel, amelynek elengedéseért folyamodni nem lehetséges.

Végül a középfokú gazdasági iskola céljait leterjesztésnek feltételeiről tájékoztatta a tanács tagjait és reményit nyújtott arra, hogy ez a kérdés újból felvehető, az értekezlet az elnök zárszavaiával ért véget.

Bankösszeköttetéssel

rendelkező előkelő hivatalos intézményes és biztosiánai szakmában jártságával bír

szervezési üzletszerzőket

fixizetési, költséghozzájárulási és jutaléktal. Részletes ajánlatok „Előleplelti lehetőségg” jellegre a kiadó továbbit.

Éltszáz külföldi magyar gyermek tanul a magyar internátusokban

A magyar állam vette védelmébe a világ magyar gyermekeit

Ugy a magyar-társadalom, mint a magyar kormány mindent megtesz, a külföldi magyarok érdekében. A külföldi magyarság és az oházai magyarság régen ohajított összeolvadása valószínűség vált. Nemcsak a világ magyarjai figyelik aggódo szeretettel a mostani világmérföldkőzében a kis Magyarországot, hanem minden oházai magyar szeretettel kíséri a külföldi magyarok útját és elhelyeződését vizsgálja az idegen, igen sok esetben ellenség-s környezetben.

A visszavándorlás megindult azokról a helyekről, ahol a magyarok nem élhettek nemzeti életüket. Hazaöjtök a bukovinai magyarok. Bosznia magyarjai is titlton vannak és útan vannak Ukrania volt magyar lakói is. A nyarón a magyar kormány nyaralón hazahozotta a külföldi magyarok gyerekeit. Több mint ezer magyar palánta jött haza, valamennyi eddig idegen földben virágozott. Közülük nem sokan tertek vissza, heítszáz gyermek itt maradt és a magyar állam magyar iskolákban, magyar internátusokban neveli őket.

Hétszáz második generációs magyarok nyert meg magának a magyar haza, hétszáz fiatal lelket tart meg magyarnak. De nemcsak róluk van szó, hanem a külföldi magyarok ebből is látják, hogy a haza számontartja őket, mindegyiket a magának tartja és a magyar állam súlyos áldásokat hajlandó hozni érdekükben.

Mert nem kétkarjába kerül 1060 gyermek nyaraltatása és 700 gyermek neveltetése és róluk történő gondoskodás! A pénzén kívül sok-sok szeretet és rengeteg munka kell ilyen nagyarányú akció lebonyolítására. A pénz a magyar állam adta, a gondozást a magyar főváros vállalta. Budapest városának van egy nagyvárú in-

tézménye, a Gyermek és ifjúságvédelmi hivatal dolgozik a Gyulai Pál utcában. Az intézmény vezetője Petik Kálmán iskolaigazgató, aki egész életét az ifjúság nevelésének áldozta, helyettese Kovács tanár ur és a Klárka kisasszony, aki minden külföldi magyar gyermek gondját magára vállalta. Ez a vezérkar dolgozik reggeltől estig, hogy ezt a nagyvárú szép mozgalmat mintaszertűen valóítsák meg.

Ezerhárom gyermek elvezte a polgári magyar nyarat

A háborús Európában természetesen nem lehet olyan nyugodtan és bőségesen élni, mint békeben. Ekkor merült fel a gondolat, hogy a külföldi magyarok gyermekeit nyaralásra hívja meg a magyar állam és gondoskodik arról, hogy fizikailag összeszedjék magukat és magyar levegőt szívhassanak.

Külföldi magyar kolóniák gyermekeit a magyar hivatalos szervek gyűjtötték össze és Európára minden részéből megindult a gyermekek vándorlása hazafelé.

Budapest környékén több telepet rendeztek be, azonkívül Horányban volt a gyermeknyaraltalás egyik központja, Munkácsán nagyon sok külföldi magyar gyermek nyaralt.

A Balaton mellett három nagy gyűjtőtábor volt. Szabadiban, Bélatelepen és Zamárdiban nyaraltak a kis magyartk. Kárpáttalján Jolsva fogadta őket szeretettel.

Amikor az ősz ideje beköszöntött, meg az égetően tűző vénasszonyok nyarának napsgarabán tertek vissza Budapestre, ahol megvándorított a csoportok szétosztása. Bizony, visszaza a második hazájukba csak százhúszan mentek. Ezek könynyes szemmel hagyták itt társasikat, akik zsebkendőlobogta-

tással búcsúztak el tőlük.

Kétszáznegyven gyermeket az időközben visszatelepeltet szülőik várták a pályaudvarokon és vitték őket magukkal az újonnan rakott fészekbe.

Háromszázhatvanhárom fiú és háromszázharminchétféleány Budapestben tudta meg, hogy továbbra is a magyar állam gondoskodás maradt és iskolázatásukról a magyar állam gondoskodik és rövidesen mindegyik megkapja beosztását.

Korponay Ede

országgyűlési képviselő kerületében

A sárvári kerület népének többször sürgelésére csak az elmúlt hét folyamán tért haza hat önöni frontszolgálat után Korponay Ede országgyűlési képviselő. Első hivatalos útja természetesen kerületébe vezetett, ahol üdvözölte a helyi pártvezéret vezetéségre színteljes számban megjelent, de a tisztelő népes tábora is felvonult. Az „Ornagy Urat” Köncöl Ferenc dr. Mep elnök köszöntötte meleg szavakkal, kiemelve, hogy a népszerű országgyűlési képviselő távolléte milyen súlyos hátrányt jelentett a kerületre. Hangoztatta egyben, hogy Sárvár népe büszkeséggel tekint Korponay Ede-re, mert 64 éves kora dacára olyan pótolhatatlan rutinnal és oda adással látta el a messze szovjet földön feladatát, hogy felváltása csak alig-alig volt lehetséges. A Schulze sprögyár ferfi és is közzétette: hogy a munkásság nevében tiszteltelt Korponay előtt és ragacsokor atadásával fejezte ki ragaszkodását. A Sárvár és Videke Hitelszövetkezet igazgatósága nevében ugyancsak küldött üdvözlőte az intézet hazatérő elnökét. Korponay Ede meghatóttan fogadta az íranta megnyilvánult ragaszkodást, han goztatva, egy tesiben taláta, megörve, de telebben megerősödve veszi át ismét az ország egyik legnehezebb viszonyokkal küzdő kerületében képviselői misszióját. Dolgozni, segíteni kivan erejének végső meg feszítéséig. A megható fogadtatás után képviselő és választói hosszasan elbeszélgettek, majd Korponay Ede több igazgatósági tag kíséretében a helyi hitelszövetkezetet kereste fel, amely üdvözlöve frontszolgálatát alatt elnökéve választotta. Itt Lemke Gyula cegvezető szöszöntötte a képviselő-elnököt, ezt követőleg Poigar Margit gyarkoroknó szegütszókat nyújtott át az 1200 főnyi szövetkezeti tábor nevében. Korponay Ede néhány tisztelő látogatás után az esti vonattal hagyta el Sárvárt.

Templomszentelés

Csülglén

November hó 8-án avatta fel a megyei evangélikus gyülekezet új templomát a Dunántúli Evangélikus Egyházkerület püspöke, dr. Kapi Béla m. kir. titkos tanácsos.

A püspök Takács Elek főesperes kormányfőtanácsosa és Szabó József gyórfi lakatos közreműködésében szombaton este érkezett a gyülekezetbe. A külső és belső állomásra este megérkeztek a népszerű előadók: Bárdoni Jenő helyi lelkész, Gyórfy Zoltán m. kir. főhadnagy gyülekezeti felügyelő, Pirkál Kálmán és Hamzár Gábor gondnokok legelődjéi.

A templomszentelési istentisztelet végződjére főnapi diákokgyűlés volt a templomban, ahol számosan közszóltak a püspököt, az úrvendégeket a püspök költőnk által versírozta. A diákokgyűlés végzetével Urvacsova oltás és keresztelés volt az új templomban. Templomszentelési szertartás végzetével a püspök és kísérte látogatást tett Makbáry Károly községi főjegyzőnél, Farkas Árpád helybeli református lelkészénél, majd Gyórfy Zoltán gyülekezeti felügyelő házában.

Déliután három órákor Adorján-házán folytatódott az ünnepség, ahol a püspök a gyülekezet színtest most épített ifjúsági teremét avatta fel.

SPORTOL: SÁRVÁR ÉS HÉTFŐ

A Vaszvármegye és Dunántúli Hétfő egyaránt tévesen közölte a kerületi első osztály helyezési táblázatát, mert Sárvár nem hét, hanem nyolc pontot szerzett az őszi szezonban, amelynek megfelelően 9-ik helyezéssel előzi a pápai Kinizsit.

Üzletmegnyitás!

Értesítsem a 4. vidéki körjegyzőséget, hogy Káköcs-úton 14. sz. alatt új és széles csizmadés cipőgyárnyit létesítettem.

Ceildömöki, a Várasközi építkezés cipőüzletét

szeltem, melyben a legnagyobb cizmadésüzettel álltam jelen tisztán vezényelendő üzletet. Szoros támogatást kér.

NOVÁCS JÓZSEF

pipász- és csizmadés kijelölt cipőkereskedő

Amit

ma megtehet, ne halassa holnapra, mert december 4-én van a jótékonykúria magyar királyi állami sorozási határideje, amelynek féltve meg kell tartani.

40.000 Ft P.
29.300 nyermény,
400.000 Ft értékben
A sorozás ára:
1. 200 Ft P. 3. 1. 150.
A sorozás kapható minden sorozásjuttatásért, valamint az összes díjhánytörésért.

IRODALOM

S MIG AZ ESTEM ÁRNYÉKA BÚ...

Ira: SINKA ISTVAN

Be jó is lesz megbékélni, s megbékélnen megszépülni. Úgy, mint a paszida a messzi s hanyatló föld. estl. Mint ég a föld őszi kétség, mint a kunnyi szegénység. Megbékélni majd a tában, s megszépülni a halálban... Végy hál karjaiba, idél! S mig az estem árnyéka nő, ringas, mintha fém lennék, mintha már békületi mennék.

HIREK

— EKÖVÖK. Németh Anna kétségei tisztázásával dr. Lengyel Ottó máv. titk. f. h. 14-án tartották összejövetelüket a ceildömöki apátsági templomban. — Fodor Margit m. kir. postamesteré és László Béla evangélikus laikus (Szerzvándó) f. h. 21-án tartják esküvőjüket a gyórfi evangélikus templomban.

— KULTUR DELUTÁN. E hó 8-án rendezte ideai kultúrklub elnöke a Katolikus Akadémia ceildömöki szervezete. A Katolikus ház nagyerőssé egészen megújult az éremdíjutas kétség. Ezen a kultúrklubon dr. Fehér Dániel beszámolója tartotta meg az első előadást, amelyet a sorozatban, melynek a főgonddal: Családnevelés-nemzetnevelés. Ez az a gondolatok, mely háró csoportosítanak a sorra következő előadások. A Dolgozó Léányok egyesülete adta az előadók listáját a kerületi. Bevezető szöveget a Léányok énekese a mozgalmat indította énekkel el, majd, Hogyan gondolt el Isten a keresztény házasságra" címmel dr. Fehér Dániel tartotta meg előadását. Trózi János, Mész László: Pirova virág a paszida c. versét szavazta, míg az énekharmonika adott elő. Eszter Fessler Erzsébet tanítóné, Huzán két szegény emberből gardag" című előadásával nem a gardagodás hívta fel a hallgatók figyelmét hanem a boldog és megelégedett élet: felvilágosított. Horváth Magda "Julnikák ügyintézője" c. menőfogó adta elő nagy sikerrel, majd a Dolgozó Léányok zórőnekével folytatódott be a sikeres kultúrklub.

— JÓTKÖNYVELÉS TEAK. A Sárvasi Katolikus Legényegyesület hagyományosa "Katalin estje" a háború viszonyokra való tekintettel elmarad, helyette a népszerű előadások tesztelőt tart a Grórx téle vendéglőben most vasárnap délután 6 óráig 11 óráig. — Az Izabella bajor királyi hercegnységének főnöksége által működő sárvasi katolikus Négyelet kultúrklubján rendezte meg hagyományosa jótékonykúria tegnap a Szent László tereben, igény meg erősítési és anyagi siker melletti.

— UJ ELNÖK A SÁRVÁRI KATOLIKUS LEÁNYKLUBBAN. A sárvasi Szent Ágoston Leányklub most megtartott tisztújítás közgyűlésén, Grymesus György pébánosa jelenléteben egyhangú lelkességgel Kiss Pirkál valasztották meg a klub elnökévé. Alénkök leti Popela Orsolya házasságot; Reichart Olga, titkár; Barkovits Anna. III. elnökük meg,

hogy december 20-án és 27-én a leányklub legalsi a Szent László tereben a "Sorvjetársaság" című színdarabot adják elő a Várostezrenál jávára

— A SÁRVÁRI LEVÉNYÉK IRODALMI SZAKOSZTÁLYÁNAK Újvási Róza Perenc "A család halála a Sorvjetársaság" címen tartott előadást, míg Róza Lajos a pás, az árúbiány és a műanyagok kérdéséről Mindkét előadást igen élénk eszmecserre követte. Félős Sándor a művészi magyar filmekről tartott beszámolót, részletesen ismertetve a magyar filmek érembeli és kiválói fogytékosságait, valamint a gázi-rendszert kiövéseire. Bolleics Imre a magyar térszadalmi érinkező formáiról szólt eszmecserét vezette be. Ismeretesen hangzott el a háború Heláinkiről. Szabados István, hogy a film leatvarek mennyire fogytékosságokban és nyugodtabb idegekkel viselő a szavakhoz sokkal nagyobb megpróbáltatásokkal járó háború borzalmát, mint a magyar kétség. Egyik ülését a szakaszaltnak a kérdésszel a tisztázásért fordított) miért van még mindig kevés kétségese a jó magyar közynek s mivel magyarozható a magyar eszmélettel idegen könyvimgáta.

— GYÜLEKEZETI IFJUSÁGI HÁZAVATÁS KISSMOLYON. Bencsősége ünnepe volt vasárnap, november 15-én a kissmolyói gyülekezetnek. A gyülekezethez tartozó felvak népe nagy számban sergelt el egybe, hogy felavassa az új gyülekező szobrára a gyülekezet házat. Jelen volt az egyhásmegye elnökégre részéről Mellitör János eszere. Ő hirdette az így a rendezésszertiszteletet s é avatta fel az otthonát istentisztelet után. Melyrehabat szavakban szőtt a hágszrói s az otthonjelentéséről. Majd a helyi lelkész hára a jelenlétek elő a gyülekezők hára és ifjusági otthon létrejöttének a történetét, kiemelve, hogy há kirázóró sokkente adományokkal s az ifjusági és a nőgyéleti eszzejuttott feltételeiből létesült minden külad segítségét igénybevétele nélkül, Hór al Sándor dukai közműmester gyülekezet presbitere, az ifjusági gyűnek büssgé munkása a házat önkéntelül áron építette Jelenos összeggel árultak hozak az otthon létrejöttének adományokkal felkábban elő gyülekezetit tagok is. A Kerátyón Ifjusági Egyesületék Közponja részéről Benyó Sándor lelkész, Ágoston Sándor mérnök, Pinter József tisztviselő voltak jelen s szőlték az ifjuságban. Déliután műsoros ünnepség volt az ünnepben felavított gyülekezetit tereben. Amely Kíssmolyói, dukai, borkáti, kéldi és kecskai fiúk és leányok szavazata, karéneke s jeleneti szőltatának a keréret Kutas Elek zalaivásait lelkész előadásához, amelyben az ifjusági otthonok feladásáról szőlt az ifjusági életében.

— SZOMBATHELYI DIÁKOK TANULMÁNYKIRANDULÁSA. A szombat helyi fiú feladókéneke megjelöltb ortváltynak avándékait Andorffy Márton tanár vasárnapján az elautott napokban tanulmánykírándulásra veegeték Sárváron. Először a cukorgyárba, majd a Schulze féle supergyára látogtak el. Kérdésutók Andorffy tanár úgy nyilatkozott, hogy véleményosa szerint a rábaménu járati, sarkhelyi a szemmelkötő fejlődése utját járja. A cukorgyárban mint mindig, szűttel is nagy édeskenyészeg talál-

tak. Tanár és tanulókat meglepte a cukorgyár nagysága és a benne tapasztalt munkaerő munkarend. A tulajdonosa feladása alapján a művezető tanár látást nyújtak a gyárakról, különös tekintettel a létezők hátában bővült. Megtekinthető Szombat helyi fia az év. Német József-féle kévkégyár, ahol minden sok hasznos individualitást gyarapodtak. Beszélgetés betétek gyűlésén kifestett templomok, ahol hosszabb közzes főbent mondtak a barceló hávsúddék.

NEMZETI MOZGÓ Ceildömök.

November 21-én, szombaton este fél 8 és 22-én, vasárnap délután 3, 5, és este fél 8, 23-án, hétfőn este fél 8 órákor a békécsói kóda legelső bajos szerelmes filmje a "KÁDÉTSZERELMÉ". Főszereplők: Rejnay Margit, Zsilly Margit, Árpád Margit, Hídgyógy Való is, Patak János, v. Benkó Gyula, Maklár Zoltán stb. Magyar Világkiradó!

November 25-én, szerdán este 8 és 11 órákor a velencei nemzetközi filmversenyen 1-éd dínyert film. A kisebbségi sorozat részét grádiájára az "OSI RÓG" Főszereplők: Paula Wessely, Albia Hórbiger, Peter Petersen stb. Ufa világkiradó! Mérsékelt házáral!

November 26-án, csütörtökön este fél 8 és fél 8 órákor. A dal földalmi, mint tölkeletes szerelmes mutakoznak be "UJ HÖLÖD" Főszereplők: Jannetta Mc Donald, Nelson Eddy. Ufa világkiradó!

Szerkesztői Irtészet

Lepártok, hirdőkölő számára ti. csütörtök déli 12 óra. Mindennemű anyag, hír, tudokadoká eddig az ideigly legadandó Ceildömöki és Turul-nyomdában. Sárvason Tóth Károly könyv-, papír- és írásszerkesztésében.

NAGY J. hóvód (241-07). Orólkok hazafias arisztok. de mi csak a magyar nemzet legnagyobk költőitől kiadókat várunk. Az Óo versét úgy vesszük, mint ödvoszlást a frontotl. Kiszőlők.

Sz. K. EGGERJÁ. Verset a már többesre költő okok miatt nem közhelhetnek, csak ha több darab alapján meg láthatnánk, hogy országos viszonylatban is értékké keltséssel van dolgunk. Cikkekötéstét — már annyira el lehet ovtvosi felhasználni a neve által.

CSOGLEI templomszentelés. Ny részlete leírására — lapunk csak 4 oldalas — hely hiányában nem válekelhetnénk.

KLOFF L. SÁNDORNAK. Az imádság komoly dolog, és arról sem szabad úgy írni, ahogy Ön ír. Elvégre minden nap láthatja, mire vezetett az a frival szellem Oroszországban, amivel magira lapját. A szándék tisztasága nem elég ott, ahol a kivétel beszenyenezi — Egyéb-ként: szives ödvöslét

Kézirat nem örűnk meg 40 nem adunk vissza.

Kiadja: A Turul-Szerkesztő Kézírtásai B. B. T. Felelős kiadó: Takacs Károly Tisztul-nyomda nyomosa, Ceildömök.

